VŠEOBECNÁ FAKULTNÍ NEMOCNICE V PRAZE
Název pracoviště
U Nemocnice 499/2, 128 08 Praha 2 | IČ: 00064165, tel.: 224 961 111

Zpracoval: prim. MUDr. David Zogala, Ph.D. | Schválil: prim. MUDr. David Zogala, Ph.D., dne 17. 5. 2021
Edukační materiál

POKYNY PRO PACIENTY PO APLIKACI RADIOFARMAKA ^{153}Sm-EDTMP

Co je Samarium ^{153}Sm?

Samarium je radioaktivní prvek, součást injekční látky vyvinuté tak, aby ulevila bolestem v kostech při Vaší nemoci. Samarium je chemicky podobné vápníku. Usazuje se všude tam, kde kosti přijímají nový vápník, tedy i v bolestivých místech. Zde Samarium setrvává po řadu týdnů a snižuje bolest. Po mnoho let používají lékaři některé typy ozáření pro úlevu od bolestíu určitých typů nemocí. Injekce obsahuje malé množství speciálně vybrané formy radioaktivního Samaria volené tak, aby téměř veškeré záření bylo uvolněno v těch místech, kde se Samarium váže. To umožňuje přinést léčbu přesně do těch míst, kde je jí potřeba.

Proč mi bylo Samarium předepsáno?

Pro mnoho lidí je aplikace Samaria mnohem přijatelnější než jiné způsoby léčby. Vám bylo předepsáno proto, že lékaři jsou přesvědčeni, že ve Vašem případě to bude léčba nejvýhodnější. Lze očekávat jeho účinek při nižším výskytu nežádoucích účinků než u alternativ.

Jaký je postup po injekční aplikaci Samaria?

Pokud jste ambulantním pacientem, buď setrváte po dobu 6–8 hodin na lůžku v prostorách ambulantní části Ústavu nukleární medicíny VFN nebo budete ihned propuštěn/a do domácího ošetřování. Jste-li hospitalizován/a, vrátíte se za určitou dobu po aplikaci zpět na příslušné oddělení.

Jaký efekt bude mít Samarium?

Během jednoho až sedmi dnů po podání látky se Vám mohou přechodně bolesti zhoršit. Toto je běžné a je možno po poradě s ošetřujícím lékařem zvýšit dávky tišících léků, analgetik. Zhruba do jednoho týdne po aplikaci pocítíte zmírnění bolestí, které přetrvává až několik měsíců. Podle potřeby je možné podání Samaria opakovat.

Existují vedlejší účinky?

Po podání Samaria můžete jíst i pít normálně. U některých pacientů může dojít k poklesu počtu bílých krvinek a krevních destiček. Toto je zcela normální. Váš lékař si Vás proto bude zvát k běžným testům, než se nález znormalizuje.

Mám skončit užívání léků tlumících bolest?

Váš lékař Vám může doporučit, abyste pokračovali v užívání léků tlumících bolest do té doby, než začne účinkovat Samarium. Poté Vám může doporučit postupně snižovat dávky. Dále můžete pokračovat ve snižování dávek a případně nebudete potřebovat tlumící léky vůbec. Budete-li mít nějaké pochybnosti, obraťte se na svého ošetřujícího lékaře.

POKYNY PRO PACIENTY PO APLIKACI RADIOFARMAKA ^{153}Sm-EDTMP

Jaká je další léčba?

Váš lékař Vám poradí další léčbu, pokud ji budete potřebovat. Možná, že jste již dostali injekce nebo tablety a je možné, že Váš lékař bude v této léčbě pokračovat.

Jaké aktivity mohu provozovat?

Injekce Vám nebrání v čemkoliv, co jste provozovali dosud. Jakmile se začne projevovat efekt Samaria tím, že uleví Vaší bolesti, zjistíte, že se můžete pustit do takových činností, které byly dříve obtížné nebo namáhavé. Obvykle s tím nejsou problémy, ale buďte opatrní, abyste své síly nepřecenili. Máte-li nějaké pochybnosti, požádejte svého lékaře o radu. Samarium nemá žádný vliv na Vaši schopnost řídit automobil či používat stroje.

Komu to mám říci?

Měli byste říci všem, kdo Vám předepisují jakoukoliv léčbu, že jste dostali injekci Samaria.

Jaká opatření mám udělat?

Efekt Samaria uvnitř organismu je omezen na bolestivé oblasti, v nichž se koncentruje. Samarium, které není deponováno v bolestivých místech, se dostává do Vaší krve a moči. Proto je třeba v prvních dnech po aplikaci důsledně dodržovat následující opatření:

- tam, kde je k dispozici normální WC mísa, používejte ji přednostně před mušlí. Toaletu spláchněte vždy dvakrát. Vysušte jakákoliv místa potřísněná močí papírem a spláchněte jej. Používejte přitom gumové rukavice. Po každém použití toalety si vždy důkladně umyjte ruce.
- dojde-li k potřísnění Vašeho prádla, ihned jej vyperte. Perte prádlo odděleně od ostatního a dobře jej vymáchejte.
- v případě poranění dobře opláchněte veškerou krev
- nezdržujte se zbytečně v blízkosti ostatních osob, zejména dětí a těhotných žen (v případě hospitalizace bude instruován ošetřující personál)

Co se stane, vrátí-li se bolest?

Vrátí-li se bolest, měl/a byste se obrátit na svého lékaře, který Vám může naordinovat další injekci Samaria.

Po dobu 3 dnů manipulujte s pomočenými plenami v jednorázových rukavicích. Rukavice a pleny uložte do igelitového pytle a ponechte na málo frekventovaném místě (garáž, balkón apod.). Po 3 týdnech je můžete vyhodit do kontejneru nebo spálit.